

ผลกระทบของการร่วมจ่ายในสวัสดิการ รักษาพยาบาลข้าราชการต่อการใช้บริการ ทันตกรรมของผู้ป่วยในคลินิกนอกเวลา

ชาญชัย ไหลสงวน ท.บ., M.S.¹, นิรมล ตีประเสริฐกุล²,
บุษกร สายสอน², เบญจวรรณ เลิศปันณะพงษ์²

¹ภาควิชาทันตกรรมชุมชน คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

²นิสิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลกระทบของการร่วมจ่ายในสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการต่อพฤติกรรมการใช้บริการทันตกรรม ของผู้ป่วยในคลินิกทันตกรรมนอกเวลาราชการ

วัสดุและวิธีการ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยอายุระหว่าง 18-60 ปี ที่มาใช้บริการทันตกรรมในคลินิกบริการทันตกรรมพิเศษ โรงพยาบาลคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระหว่างเดือนมกราคม-เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลผู้ป่วยจำนวน 468 ราย แบ่งเป็นกลุ่มข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ 209 ราย และกลุ่มอาชีพเอกชน 259 ราย ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้บริการทันตกรรมระหว่างผู้ป่วยทั้ง 2 กลุ่ม

ผลการศึกษา อัตราการใช้บริการทันตกรรม รวมทั้งจำนวนค่าใช้จ่ายทางทันตกรรมในปี พ.ศ. 2541 เทียบกับปี พ.ศ. 2540 ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในกลุ่มข้าราชการและกลุ่มอาชีพเอกชน แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ป่วยกลุ่มข้าราชการใช้บริการทันตกรรมลดลงในประเภทการอุดฟัน ($p = 0.045$) และการขูดหินน้ำลาย ($p = 0.023$) และยังพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ป่วยในด้านผลกระทบของการร่วมจ่ายในสวัสดิการรักษาพยาบาลต่อการใช้บริการทันตกรรม ($p < 0.001$)

สรุป การร่วมจ่ายในสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ อาจมีส่วนส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้บริการทันตกรรมของผู้ป่วยกลุ่มข้าราชการในคลินิกบริการทันตกรรมพิเศษ

(ว ทันตจพวฯ 2544;24:111-9)

บทนำ

สวัสดิการรักษาพยาบาลของข้าราชการเป็นส่วนของสิทธิประโยชน์ที่รัฐบาลในฐานะเป็นนายจ้างจัดให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำ โดยมีกฎหมายรองรับคือ พระราชกฤษฎีกา

เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2523 ซึ่งได้มีการปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบันเป็นฉบับที่ 7 พ.ศ.2541¹ สวัสดิการรักษาพยาบาลของข้าราชการตามกฎหมายครอบคลุมถึงข้าราชการประจำ ลูกจ้างประจำ

Impacts of copayment in civil service medical benefits on dental care utilization among patients in an extended-hour clinic

Chanchai Hosanguan, D.D.S., M.S.¹

Niramon Deeprasertkul²

Boossakorn Saison²

Benjawan Lerdpunnapongse²

¹ Department of Community Dentistry, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University

² Dental student, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University

Abstract

Objectives The aim of this research is to evaluate impacts of copayment in civil service medical benefits (CSMB) upon utilization of dental services among patients at the Special Care Clinic.

Materials and methods During January-February 1999, patients aged 18-60 years attending the Special Care Dental Clinic, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University were asked to complete 468 questionnaires. 209 patients were in the civil service/enterprise group and 259 patients in the private group. Data analysis was performed to compare dental utilization among these patients.

Results Rates of dental utilization and dental expense in 1998 as compared to those in 1997 were not significantly different in both civil service and private groups. However, patients in the civil service group reported less utilization of fillings ($p = 0.045$) and scaling ($p = 0.023$). In addition, there was a significant difference of perceived impact of copayment in CSMB on dental utilization between the two groups of patients ($p < 0.001$).

Conclusion There appeared to be an impact of copayment in CSMB on certain aspects of dental care utilization among civil service attendants at the Special Care Dental Clinic.

(CU Dent J 2001;24: 111- 9)

Key words: civil service; copayment; dental utilization
